

بسم الله

دست به دست من، پا به پای

تو در آموزش

زبان فارسی

سر شناسه : گودرزی، معصومه
 عنوان و پدیدآور : دست به دست من، پایه پای تو در آموزش
 زبان فارسی به قلم معصومه گودرزی
 مشخصات نشر : تهران شبقره ۱۳۹۱
 مشخصات ظاهری : ۲۰۸ ص
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۷۰۰۱-۰
 یادداشت : ۱۳۰۰۰ ریال
 موضوع : ادبیات فارسی — آزمون‌ها و تمرین‌ها (متوسطه)
 موضوع : ادبیات فارسی — راهنمای آموزشی (متوسطه)
 موضوع : دانشگاه‌ها و مدارس عالی — ایران — آزمون‌ها
 رده‌بندی کنگره : ۱۳۹۱ : LB ۳۰۶/۲۶/گ۹۴۵
 رده‌بندی دیویی : ۳۷۲/۲۳۶۰۷۶
 شماره کتابخانه ملی : ۳۷۹۸۴۱۷

❖ عنوان کتاب: دست به دست من، پایه پای تو در آموزش زبان فارسی

❖ مدیریت تألیف: سعید شبقره

❖ مولف: معصومه گودرزی

❖ مدیریت تولید: حسین عرب‌نیا

❖ ویراستاران: مهناز نسیری، صید رضا الهیاری، زینب حسین کیا

❖ ناشر: شبقره

❖ چاپ: اول - ۱۳۹۱

❖ تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه

❖ خدمات چاپ: اندیشه نو

❖ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۷۰۰۱-۰

❖ قیمت: ۱۳۰۰۰ ریال

• دفتر مرکزی: تهران - میدان گل‌ها - خیابان هشت بهشت - خیابان اردشیر - پلاک ۷ - طبقه همکف

• تلفن: ۸۸۹۸۴۴۶۲ • فکس: ۸۸۹۸۴۴۶۳

• سایت: www.Shabgharehpub.ir

ستاره‌ها به اقیانوس برمی‌گردند

لورن آیزلی، نویسنده، هر وقت که می‌خواست الهام بگیرد برای نوشتن، می‌رفت لب اقیانوسی که نزدیک خانه‌اش بود و شروع می‌کرد به قدم زدن. یک روز موقع قدم زدن، نگاهش افتاد به پایین ساحل و جوانی را دید که رفتار عجیبی داشت. کنجکاو شد. رفت سراغ آن جوان و از نزدیک دید که او مرتب خم می‌شود روی ساحل، یک ستاره دریایی برمی‌دارد، می‌دود به سمت اقیانوس و ستاره دریایی را پرتاب می‌کند توی آب. از او پرسید: چرا این کار را می‌کنی؟ - خورشید بالا آمده و مد دارد فرو می‌رود. اگر این‌ها را نیندازم توی اقیانوس، می‌میرند. - اما ساحل، کیلومترها امتداد دارد و کنار ساحل، میلیون‌ها ستاره دریایی هست. با این حساب، کاری از دستت برنمی‌آید. تو که نمی‌توانی بر زندگی این همه ستاره دریایی، تاثیر بگذاری. می‌توانی؟

آیزلی می‌گوید آن جوان، مودبانه به حرف‌هایش گوش کرد، بعدش دوباره خم شد و یک ستاره دیگر از روی ساحل برداشت. دوید به سمت اقیانوس و آن را در پشت امواج شکننده به آب انداخت و گفت: «برای این یکی که مؤثر بود. نبود؟»
ما هم داریم سعی‌مان را می‌کنیم که همان جوان باشیم. جوانی که سنگ‌هایش را با خودش واکنده، تصمیمش را گرفته و عزمش را جزم کرده که منفعل نباشد. می‌خواهیم ستاره‌ها را به منزل و مقصودشان برسانیم. ستاره‌هایی که شما ببیند.
به ما اعتماد کنید. ما دست به پرتاب‌مان بد نیست. می‌خواهیم در توفیق شما سهمی داشته باشیم و البته توفیق همه از رفیق اعلی است.

سعید شبقره

دست‌نویس

دوست خوبم! سلام!

حقیقتش نمی‌دونم از کجا و چه جوری باید شروع کنم. وقتی به سریک به جزوه‌ها و دست‌نوشته‌های بچه‌ها تو کلاس می‌زدم، تو دلم می‌گفتی: «طفاً کتک‌های من خراب کن!» چه جوری من خراب کنم این دالون هزارتو کتک‌های من! شاید به چند سال بعد که به فکر نوشتن یک دستور خوب و از کتب در آمده، افتاده بودم. اما به قول آقای ساجدی دستور نوشتن دل و جرات «درست» یا «جرات» (؟؟) من خواسته تو این بلش بشوی! آشفته! وقتی اطفاً تمام رو تو کلاس‌های کتک‌های کلاهی جزوه‌های شاگردام و رانندگی کردم دیدم من تو دلم به در یا بنرم! تو کلاس‌های مدرسه هم اغلب بچه‌ها کم‌تر به بخش خطی (آپدیت نگارش / املا / زبان / شانس) برای امتحان اهمیت میدادن. ولی از دستور نمره‌ای با کلاس من کور دلم: چون سر کلاس یاد من گرفتن. منم وقتی دیدم شاگردام تست‌های کتک‌های رو به خصوص در بخش جملات چند جزیی با بخش‌های خاص «اوج ثانیه ای!» من زدن، خیالم راحت شدو دلم به اقیانوس زدم و به «خدا کمک کن» گفتم (راستی میدونی اصل «گفت» چند جزیی چهار جزیی من سازه، من برایش به مثلث ساختم. تو درس هفت بخش من رس (کره! داشتم من گفتم! گفتم خراب! کتک کن) دست به قلم شدم تا بنویسم. آن چه باید بنویسم! کم کم جزوه‌ها و دست‌نوشته‌ها به دست شاگردام افتاد و شیرین شیرین به یخ‌رفت! اما به هر شکلی بود همه رو راست و پس کردم و دارم برای چاپ! حالا بفاند که چه سخن‌ها و مرارت‌ها «کشیدم که می‌رس!» فقط همین بس که بدوید. این کار سه بار تاپ شده! به بار و ورد (word) پیرید! به بار ویندوز با من بای بای کرد! خلاصه حاصل این همه تندر و غلغله و تعلق و تسل و... شد این کتاب که جلوی روی میز کنه تازم به آی‌های استادی به من گفت: مخاطب‌های تهرانی و راضی‌یشت تر از انانی‌ها. چرا برای اون نوشتی؟ گفتم: تو این کتاب همه‌ی نکته‌های دستور از «واج» تا «جمله» هست. انانی‌ها چهار تا درس دستور تاریخی (متون قدیمی) اضافه‌تر من خونن. انگلی دارم که تجربی. راضی‌ها هم ارزش سر در بیکران؟ (این جمله که خوندی چند جزیی بود؟) تازم. دستور تاریخی تو معنی کردن متن‌ها خیلی به ما کمک می‌کنه! انصافاً، بچه‌های تجربی و راضی‌ها این جزوه‌ها خوب استفاده کردن و نتیجه هم گرفتن! منم به خاطر همین توصیه می‌کنم. همه‌ی بچه‌ها استفاده کنن (تبلیغ ممنوع خانم گودرزکی!)

بله! ببخشید. اما امتیازای این کتابو که من تو دلم بللم!

بزرگ ترین امتیاز کتاب اینه که شما رو تو هر بخش و هر درس از ساده به مشکل راهنمایی میکنه. مثلاً اولین درس از «واج» شروع شده تا به «جمله» رسیده. به خاطر همین شاید اشک شده: «درست به دست من، پایه‌ی کتک تو!» تازم کلاهی هر درس پشت بند هر بخش کنن تست. بزرگ از ساده به مشکل به اسم «گرمونک» سوالات تنی با جواب برات میدم تا خودت ارزیابی کنی. تازم تر آخرش هم «خود گرمون» برات گذاشتم: طیفی از سوالات ریز و درشت امتحانات نهایی این چند ساله اخیر! مثل سبک‌های رسیده که از باغ من چینی. درست چین شدن! (درست چین. خرابند واج کاهش داره: مگه نه!)

یکی دیگه از امتیازات اینه که درستی یا نادرستی خیلی چیزا رو با دلیل گفتم. تا برات ثابت بشه! همه‌ی قانون‌های زبان و دستور رو برات ثابت کردم با دلیل مثلاً آنکه گفتم واج ۲۹ تاست یا حرف ۳۳ تا. برات دقیقاً نوشتم و توضیح دارم یا آنکه گفتم فعل ماضی جمله است و تو برای شناسایی اجزای جمله باید سراج فعل بری. برای اینه که تو هم هر جزی رو من خرابی اول من ری سراج ماضی!! (مگه غیر از اینه!!)

دیگه این که فعل‌ها‌ی جالب توش پیدا می‌کنی شاید رمز موفقیت شگردام همین بود. که با همین فعل‌ها بالا می‌اومدن مثلاً مثلث فعل گفت. چهارراه فعل و جرجین « ساختن جمله‌ها (چند جزئی‌ها) و ... یاسورت و مرزبان و ... باید بخون خدای یه دنیای دیگه است! (دوباره تبلیغ کردی !!) بام! بزم! بیخشید.

یه نکته: آگه درس بخش اولو خوندی، تفهیدی. نری سراغ تست‌هاش! که ختم می‌شی. دوباره همون بخش رو با حواس جمع‌تر بخون تا بتونی به سؤالاتش جواب بدی.

نزه از فونت (فارسی را پاس بدایم. خط) های متنوعی استفاده شده تا خنکی و یکنواختی مطالب کثرت نده.

دیگه چه امتیازی داره

پیش‌تر از این دیگه جایز نیست. تعریف کنم. ولی خدایکی برا ختم ظهور هم که شده حرف تاییدت کمر رو هم بخون و برو از اول قصه شروع کن..

روزی که اولین سری کمر تایید کتاب رو به خانم محمدی دارم مثل همه‌ی تاییدت‌ها کمر رو گرفت و گفت: « سره شلوغ!! قول نمی‌دم که زود این کمر رو تحویل بدم!!! » منم بخش گفتم: « اما من به خیلی‌ها قول دارم که » بگذریم شاید باور نکنید. دو روز بعد خانم محمدی به من زنگ زد و گفت: « خانم گودرزی! بقیه‌ی کمر رو نمی‌گیری؟ » من با تعجب گفتم: « شما که گفتی: » که نداشت حرفو تموم کنم و گفت: « راستش اصلاً تو مدرسه هیچ وقت دستور زبان رو نفهمیدم! اما تو این کتاب دارم می‌فهمم. خیلی دوست دارم ببینم. بعدش چی میشه. » گفتم: « مگه داری داستان تایید می‌کنی؟ » گفت: « نه خیلی خورده‌مونی و مرحله به مرحله نوشتین. » آخر سر هم اقرار کرد بالاخره از دستور سر در آورد. شاید هم اغراق کرد!!! (نمی‌دونم) خلاصه این طور که زود تایید اول کتاب آماده شد. فکر کنم به خاطر همین که خارج از نوبت تایید شد. از تو و زدم (word) پرید و دوباره و سه باره تایید شد. (شما چی نظر می‌دین؟) در آخر ازت تشکر می‌کنم که پای حرفم نشستی و به من اعتماد کردی. به توصیه‌ی دوستانه! هیچ چیز رو با شک قبول نکن مخصوصاً درس‌ها رو. آگه همین حالا هم به این فکر شک داری تا دیر نشده. ببند و بزارش کنار. اما آگه بخش و بهم ایمان داری. سر قصه رو بگیر و برو جلو!!

اینم بدون. دستور یعنی نقش بازی کردن. زندگی ما آدم‌ها هم به دستور! و اما اجزای اول هتیم. هر کدوم طبق مصلحت الهی به نقش بر عهده داریم. یکی فاعل و یکی مفعول می‌شه. بعد تو به مرحله‌ی دیگه. اون که فاعل بود. مفعول میشه! یا نقش مفعول پیدا می‌کنه یا هت می‌شه. به جای دیگه هم وابسته. زندگی یعنی دستور و نقش بازی کردن!! مهم نیست کی چه نقشی می‌گیره! مهم اینه که هر کس نقشی رو خوب بازی کنه! این شرح رو با تمام وجود تقدیم فکر قشنگت می‌کنم. شاید حرف هم رو بیش تر بفهمیم:

«زندگی صفحه‌ی شطرنجی گزیده به فرمان خداست.

مهره‌ها چیده به دست‌ان خداست!

زندگی بازیچه‌ی است، آدمی، بازیگر

نقش شاه و سرباز، نقش ما آدم‌هاست!

و چه فرق دارد؟

فیل باشی یا رخ.

شاه باشی یا است.

یا وزیر و سرباز؟

خوب بازی کردان، هنر آدم‌هاست!»

از جاب آقای شجره هم خیلی ممنونم که توی پاپی این کتاب با من همکاری کرد و با مصروف‌آقای دکتر الهامی به عنوان ناظر این کتاب حق برادری رو به جا کرد. از آقای دکتر الهامی هم سپاسگزارم که در ویرایش این کتاب صمیمانه، نظارت کردند.

دوست داشتم روزی رو باهات حرف بزنم و برات توضیح بدم. حالا هم در نشده. آگه من خواسی نظر قشنگت رو در مورد این کتاب بشنوم یا انگلیش پیدا کردی. اینم شماره‌ی من! خورم بر من دارم و باهات هم نفس می‌شم: ۱۳۶ ۴۷ ۴۳ ۹۱۲۰

ارزیه‌بخت چهل بهشت سال ۱۳۹۱

کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی

معصومه گودرزی

فهرست

❖ درس اول	قواعد ترکیب ۹
❖ درس دوم	جمله ۲۱
❖ درس سوم	مطابقت نهاد و فعل - گروه فعلی ۳۲
❖ درس چهارم	نمایش نامه - فیلم نامه ۴۷
❖ درس پنجم	واژه و واژگان در زبان ۵۳
❖ درس ششم	دستور فط فارسی (۱) ۵۸
❖ درس هفتم	جمله ساده و اجزای آن ۶۵
❖ درس هشتم	نوشته های ادبی (۱) ۹۶
❖ درس نهم	گروه اسمی ۱۰۰
❖ درس دهم	نوشته های ادبی (۲) ۱۱۲
❖ درس یازدهم	سافتمان واژه (۱) ۱۱۶
❖ درس دوازدهم	دستور فط فارسی (۲) ۱۲۱
❖ درس سیزدهم	نوشته های ادبی (۳) ۱۲۵
❖ درس چهاردهم	نظام معنایی زبان ۱۲۹
❖ درس پانزدهم	سافتمان واژه (۲) ۱۳۵
❖ درس شانزدهم	بازگردانی، بازنویسی، باز آفرینی ۱۴۱
❖ درس هفدهم	دستور تاریفی (۱) ۱۴۵
❖ درس هجدهم	طنز پردازی ۱۵۰
❖ درس نوزدهم	دستور تاریفی (۲) ۱۵۴
❖ درس بیستم	دستور فط فارسی (۳) ۱۶۱
❖ درس بیست و یکم	مرجع شناسی ۱۶۶
❖ درس بیست و دوم	دستور تاریفی (۳) ۱۷۲
❖ درس بیست و سوم	نقش های زبان ۱۷۸
❖ درس بیست و چهارم	استاد و نوشته های مقوقی ۱۸۳
❖ درس بیست و پنجم	دستور فط فارسی (۴) ۱۸۸
❖ درس بیست و ششم	نشانه ندا ۱۹۲
❖ درس بیست و هفتم	ویرایش ۱۹۹